

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садовнича Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти

Гасанова Гюльшад Джамал кизи

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.С. Філатова

Успішне вирішення завдання реформування освітньої галузі полягає в демократичній консолідації нашого суспільства і можливе лише за умови глибокого й всебічного знання досвіду початкової освіти і виховання минулого як на терені нашої Вітчизни, так і за кордоном. Тому особливий інтерес становить педагогічна спадщина видатного українського педагога Г. Ващенко. У численних працях педагог обґрунтував концепцію, сформулював програму, методологію і методику виховання, озброїв учителів сучасними підходами, як саме формувати особистість українського патріота. Саме зараз завдання та створення власної системи національної освіти, яка б забезпечила міцний розвиток Української держави, є на часі актуальними й потребують розв'язання відповідно до вимог нашого важкого часу – військового стану.

Ідеї, висловлені Г. Ващенко, не втратили своєї актуальності й у 20х роках початку XXI ст. На нашу думку, вони співзвучні з основними нормативно-правовими документами нашої держави, які спрямовані на реформування системи освіти. У праці вченого «Виховання волі і характеру», (Лондон-Мюнхен), подано практичні шляхи реалізації тих завдань, які знаходять своє відлуння у Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року, де зазначено, що «Метою національно-патріотичного виховання визначено становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу, національної самобутності». Великий патріот України щиро вірив, що наша держава незабаром стане самостійною. Тому натхненно і активно працював над створенням її освітньої системи, глибоко усвідомлюючи роль освіти і виховання у процесах державотворення, якісного оновлення українського суспільства.

У своїх працях Г. Ващенко значну увагу приділяв розгляду й аналізу виховних ідеалів. Так вчений вивчав і порівнював такі виховні ідеали: «християнський, загальноєвропейський, український національний, націонал-соціалістичний і більшовицький»; висловив чимало визначних педагогічних ідей, актуальних нині в українському суспільстві. Передові педагоги, яким не байдужі до розвитку національної освіти, більшість керівників закладів освіти поклали ці ідеї в основу освітнього процесу сучасної української школи.

Отже, Г. Ващенко – це зірка першої величини на небосхилі вітчизняної педагогіки. Громадськість все активніше ставить питання про його визнання як педагога-державника, чий педагогічні ідеї необхідно класти в основу сучасної системи освіти і виховання.